

Marjan Heemskerk

Wat is de rol van de accountant als het gaat om schulden van de ondernemer, een verslechterde financiële positie of helaas soms ook een faillissement, vraagt Marjan Heemskerk zich af.

DISCUSSIE | Column | 09 juni 2021

Het taboe rondom faillissementen - stellen wij de juiste vragen?

Even een paar cijfers op een rijtje: Het aantal faillissementen neemt naar verwachting sterk toe in 2021. Deze golf komt na een daling van twintig procent van het aantal faillissementen vorig jaar. Door het afbouwen van steunmaatregelen vanuit de overheid en het opstarten van faillissementsprocedures, zal het aantal faillissementen in 2021 in Nederland waarschijnlijk met 44 procent stijgen. Voor de gehele wereld is de verwachting dat dit percentage ligt op 26 procent.

Alarmerende cijfers dus. En deze cijfers gaan alleen nog maar over faillissementen. We hebben het dan nog niet eens gehad over ondernemers in zwaar weer. Ondernemers met torenhoge schulden. Inmiddels is er steeds meer zicht op de omvang van belastingschulden van ondernemers. Door uitstel van betaling van belastingschulden, zijn ondernemers gemiddeld de komende drie tot vijf jaar vooral bezig om hun schulden af te betalen. Hierdoor blijft er geen geld over om te investeren. Met name in zwaar getroffen branches, zoals de horeca en de retail gaat dit de komende jaren een zware wissel trekken op de cijfers. Maar ook zonder crisis staat niet iedere ondernemer er goed voor.

Ideale wereld

Natuurlijk willen we als accountants ondernemers zoveel mogelijk ondersteunen in tijden van financieel zwaar weer. Kijken waar het beter en efficiënter kan, waar er meer marge te behalen valt, hoe de cash flow positie kan worden verbeterd. Dat doen we graag.

Gebeurt dit in de praktijk ook? Stellen we als accountant wel de juiste vragen om de vinger op de zere plek te leggen? Of blijven we met zijn allen rondjes draaien, om het échte pijnpunt heen? Dat de vraag naar de producten is gekelderd en dit te laat is gesignaleerd, dat niet zulke verstandige financiële beslissingen zijn genomen in het verleden, dat wordt geleverd aan slecht betalende klanten of dat er onvoldoende inzicht is in de marges. Durven we daar naar te vragen? Misschien ligt dit ook wel aan de ondernemer zelf. Is een ondernemer wel eerlijk in het verhaal, als we diep gaan graven naar de reden van deze verslechtering van de financiële positie en de toekomst van de onderneming?

Taboe rondom schulden

Een ondernemer staat ook niet te springen om uit de doeken te doen waarom het niet gaat zoals hij of zij graag zou willen. Dat is ook niet heel verwonderlijk. Er heerst nu eenmaal een taboe rondom faillissementen en schulden.

Dat vindt waarschijnlijk zijn oorsprong in zakendoen zoals we in middeleeuws Europa deden. Op het moment dat je zo'n vijfhonderd jaar geleden als ondernemer niet kon voldoen aan je betalingen, werd je daarvoor gestraft. Die straffen waren niet mild. In sommige gevallen werd je verbannen als je je schuldeisers niet tegemoet kon komen. En

verbannen personen hadden in die tijd niet de allerhoogste levensverwachting. Op zich wel logisch dat we daarom nu nog steeds niet graag praten over onze schulden, ook al zijn de 'straffen' die daarop volgen een stuk minder heftig.

Spiegel voorhouden

Wetende dat er een taboe rust op schulden bij ondernemers, is het goed om met deze blik het gesprek met je klant aan te gaan. Blijf dit bespreekbaar maken bij klanten. Laat klanten weten dat dit iets is waarmee je ze kunt helpen. Zeg dit niet één keer, maar blijf het herhalen. Het verplicht onderwerp 'continuïteit' waaraan iedere accountant dit jaar aandacht moet besteden, komt wat dat betreft precies op het juiste moment.

Ook zie ik voor accountants een rol weggelegd in het voorhouden van een spiegel bij ondernemers. Want als er iets is waar die een handje van hebben, is het alles rooskleurig inzien en een beetje de struisvogel spelen. Kansen en mogelijkheden zien is natuurlijk een mooie eigenschap van ondernemers en vaak ook een reden om ondernemer te worden. Maar rooskleurig kan ook té rooskleurig worden.

Onze rol als accountant is dan ook om de ogen te openen. Want alleen door tijdig dit gesprek aan te gaan met je klant, kun je ze behoeden voor erger. En dat moeten we blijven herhalen.

Marjan Heemskerk is registeraccountant. Sinds 2016 blogt en vlogt ze als The Happy Financial over persoonlijke financiën en bespreekt thema's voor ondernemers in het mkb. Eerder werkte ze bij PwC, BDO en Witlox Van den Boomen.

GERELATEERD

NIEUWS | 11 juni 2021

Iets meer bankroeten in mei, maar aantal blijft historisch laag

Het aantal uitgesproken faillissementen kwam in mei iets hoger uit dan in april. Maar toch gingen vergeleken met eerdere jaren nog steeds heel weinig ondernemingen... →

Arjan Brouwer

DISCUSSIE | Column | 25 mei 2021

Lees het jaarverslag!

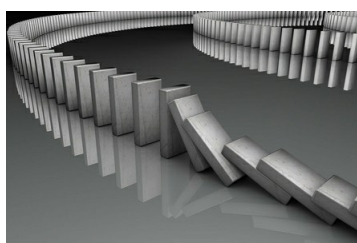
Ondernemingen moeten meer relevante informatie gaan verstrekken over de houdbaarheid van hun bedrijfsmodel, hun ethisch handelen en interne beheersing, aldus Arjan... →

NIEUWS | 12 mei 2021

Aantal uitgesproken faillissementen blijft historisch laag

Het aantal uitgesproken faillissementen is in april verder gedaald. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gingen in de afgelopen maand 124 bedrijven... →

DISCUSSIE | Opinie | 29 april 2021

Nothing lasts forever

Gebruikers hebben niets aan paragrafen van accountants over continuïteit, meent Jeroen Bulk. →

NIEUWS | 12 april 2021

Meer bedrijven failliet in maart, maar nog altijd op laag niveau

Het aantal faillissementen is vorige maand iets gestegen in vergelijking met een maand eerder. Maar nog altijd is het aantal uitgesproken faillissementen op een... →
